

Geograafiaolümpiaadi maakonnafooru küsimused 9. klassile

1. a) Määra kaardil tähistatud koha

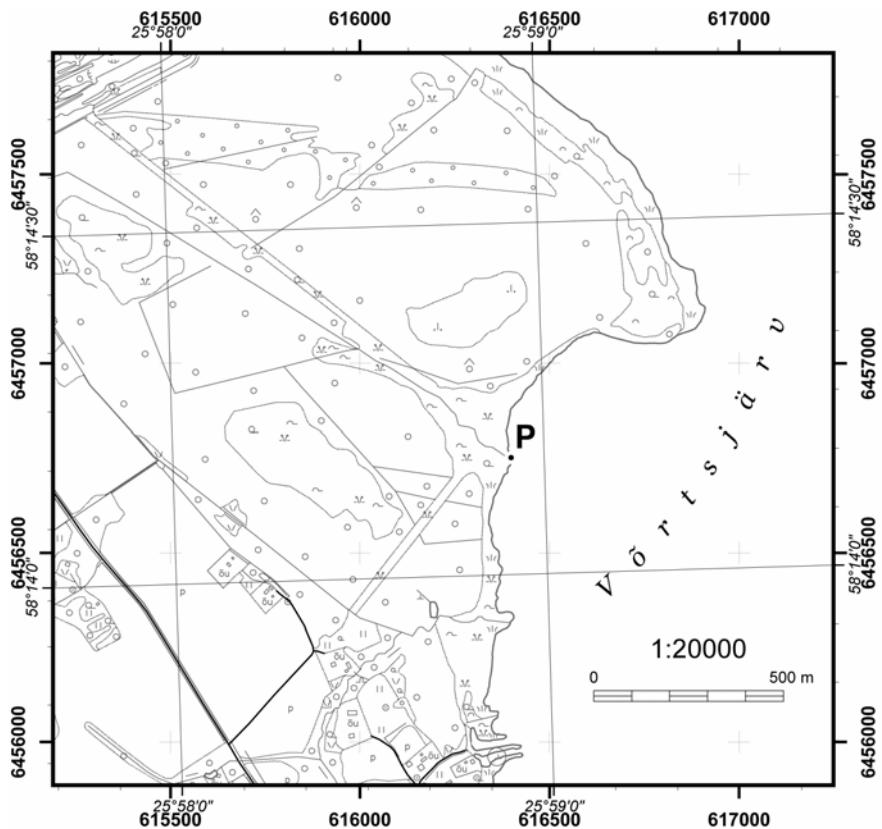
P ristkoordinaadid. *2 punkti*

.....
.....

b) Mille poolest erinevad tasapinnalised ristkoordinaadid geograafilistest koordinaatidest?

4 punkti

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Väga palju räägitakse tsunami mõjust inimestele ja infrastruktuurile, kuid milles seisnevad tsunami kahjustused looduskeskkonnale. *4 punkti*

.....
.....
.....

3. a) Milliste näitajatega hinnatakse jõgede “tööd”(erosiooni)? *3 punkti*

.....
.....
.....

b) Millistest teguritest sõltub otseselt jõe kulutav tegevus? *3 punkti*

.....
.....
.....

c) Nimeta kaks suurima erosioonivõimega jõge Eestis (va Narva jõgi). *1 punkt*

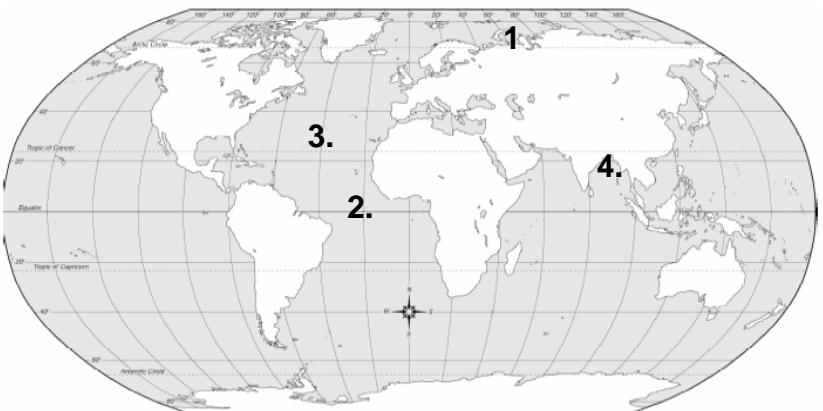
.....
.....
.....

4. Maailmas leidub palju looduslikke kaare ja sillataolisi pinnavorme või nende elemente. Milliste protsesside toimel on need kujunenud? *3 punkti*

.....

5. Reasta toodud kohad maailmamere vee soolsuse järgi (kahanevalt) ja selgita lühidalt, millised tegurid seal soolsust suurendavad või vähendavad. *6 punkti*

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

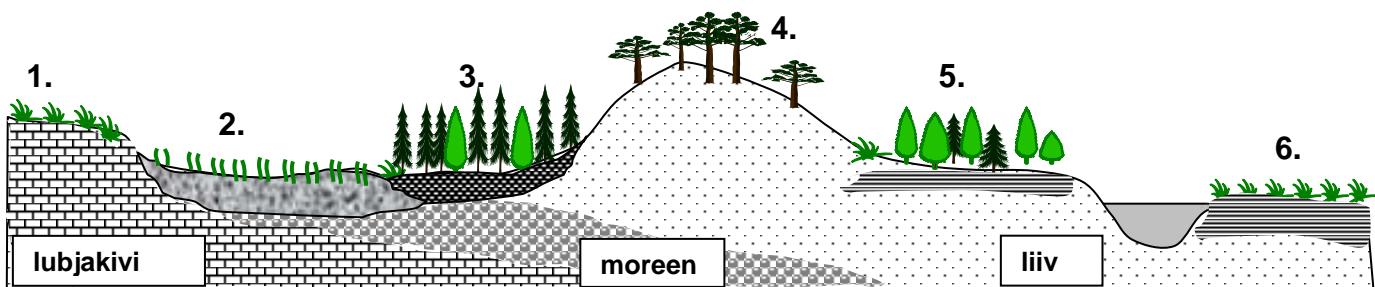

6) a) Vali loetelust taimekooslus ja vii see kokku joonisel märgitud kohaga. *8 punkti*

rannaniit, nõmmemets, loomets, laanemets, looniit, aruniit, lamminiit, salumets, palumets.

b) Leia loetelust ka kohale vastav mullatüüp.

rähkmuld, leedemuld, lammimuld, paepealne muld, leostunud muld, leetunud gleimuld

c) Millised joonisel kujutatud kohad oleks põldude rajamiseks kõige soodsamat ilma agrotehnilisi vötteid kasutamata? Järjestada neli soodsamat kohta.

Koht joonisel	Taimkatte tüüp	Mullatüüp	Põldude rajamine
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			

7. Miks kevadel ja suve esimesel poolel sajab Lääne-Eestis ja saartel vähem kui sisemaal? *2 punkti*

.....

.....

8. Rühmita pinnavormid ühiste tunnuste abil nii mitmesse rühma kui oskad. **4 punkti**
Moreenküngas, lammorg, maasäär, luide, kurisu, karjääär, vulkaanikoonus, kanali säng, sälkorg, karstikoobas, aherainemägi, voor
- .....
 .....
 .....
 .....

9. Tabelis on toodud andmed eestlaste osatähtsuse muutustega kohta neljas Eesti linnas: Tallinnas, Tartus, Pärnus, Kuressaares. Vii õigesti kokku andmtereid ja toodud linnad. **2 punkti**

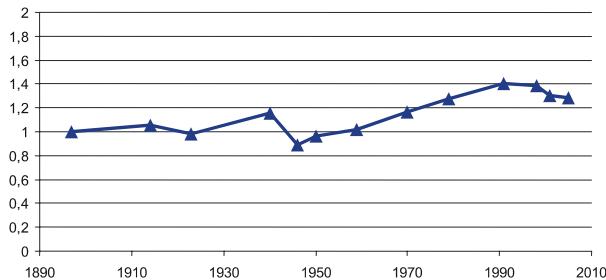
Linn	1934	1959	1970	1979	1989	2000
	88	88	88	90	93	97
	86	60	51	52	47	54
	91	74	74	74	72	79
	88	76	75	75	72	79

10. Võrdle Eesti sisest ja välisrännet 1970-ndatel ja 2000-ndatel aastatel. **3 punkti**

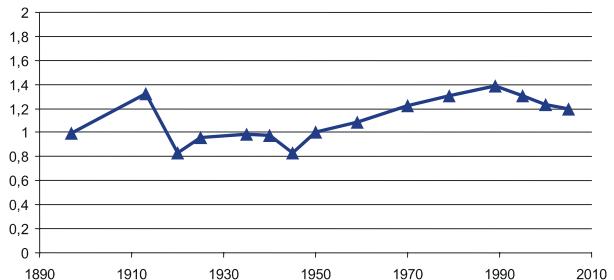
Ränne	1970	2000
maa-linn		
linn-linn		
välisränne		

11. Vii kokku rahvaarvu muutuse graafik õige riigiga. **4 punkti**
Eesti, Läti, Leedu, Poola

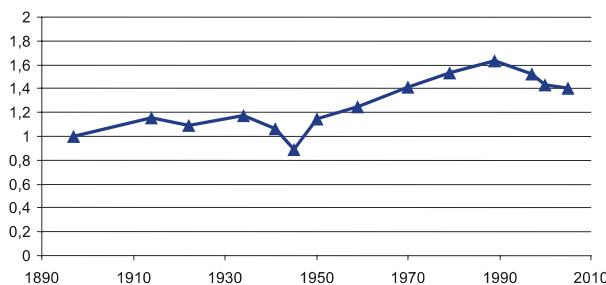
A .....

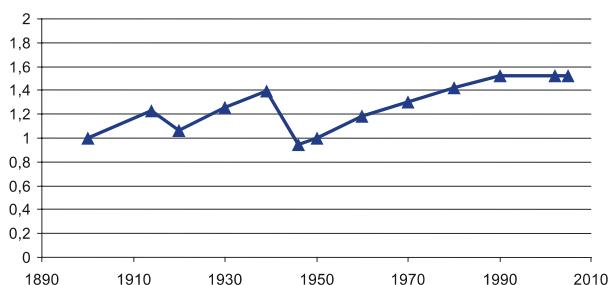
C .....

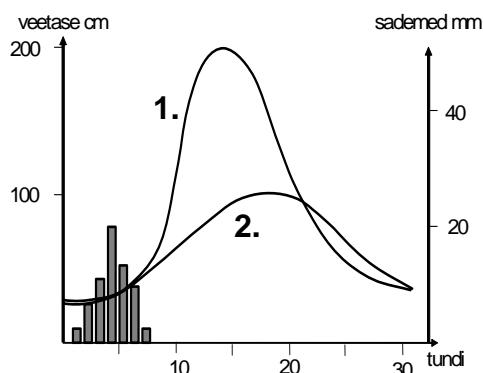
B .....

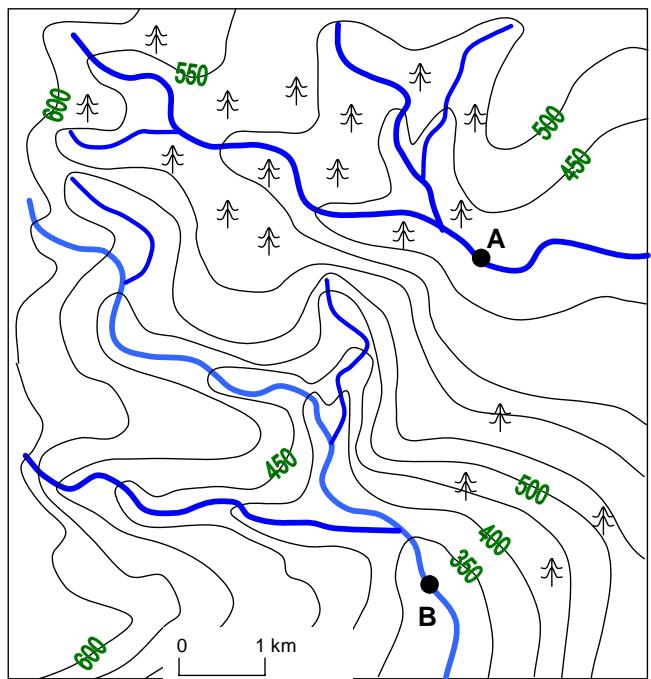
D .....

12. a) Milline hüdrograaf vastab millisele jõele?

b) Võrdle graafikute abil kahe jõe hüdrograafe.

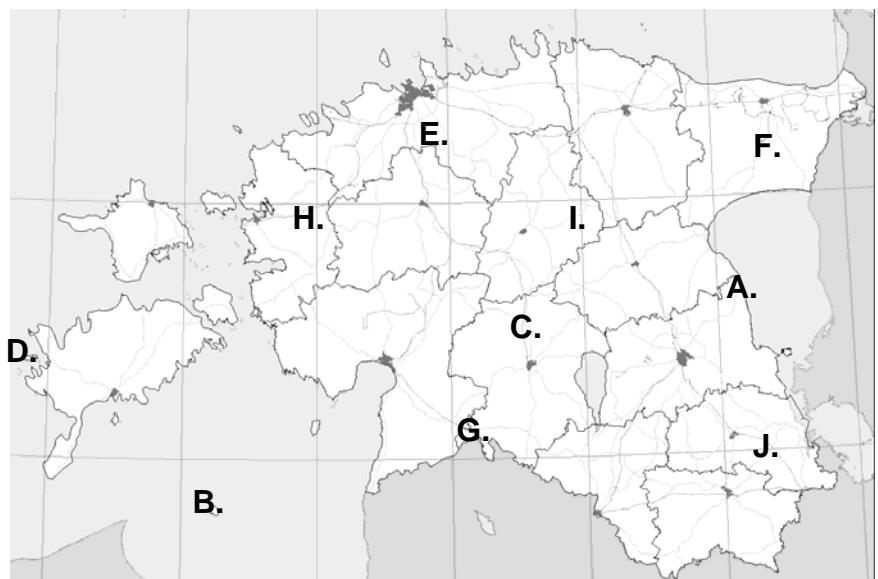

c) Leia kaardi abil hüdrograafide erinevuste põhjused.

6 punkti

13. Millised kaardil märgitud tähed tähistavad järgmisi kohti? *4 punkti*

1. Tuhalas nõiakaev .....
2. Sopa allikas .....
3. Devoni liivakivipaljand .....
4. Korallsaare jäänuk .....
5. Ilumetsa kraater .....
6. Eesti vanim puukirik .....
7. Hästisäilinud vesilinnus .....
8. Hääbunud raudteesõlm .....

14. Kui suur on kohaliku aja vahe Poola piires?

2 punkti